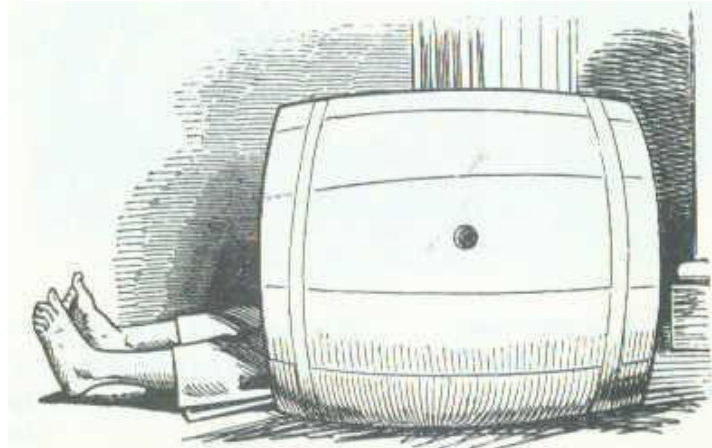

דיוגנס והפרחחים

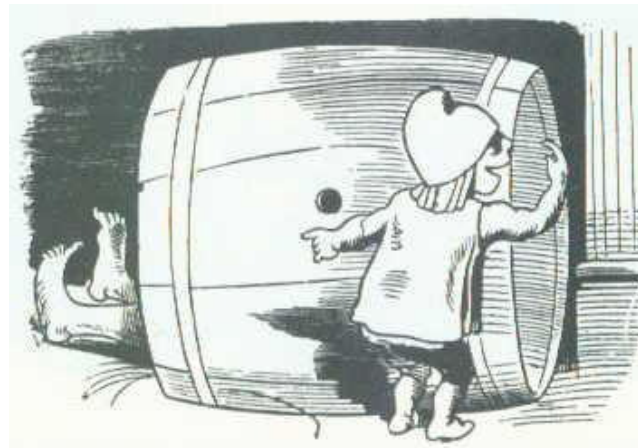
על ההשגחה

אייר: וילהלם בוש (1862)

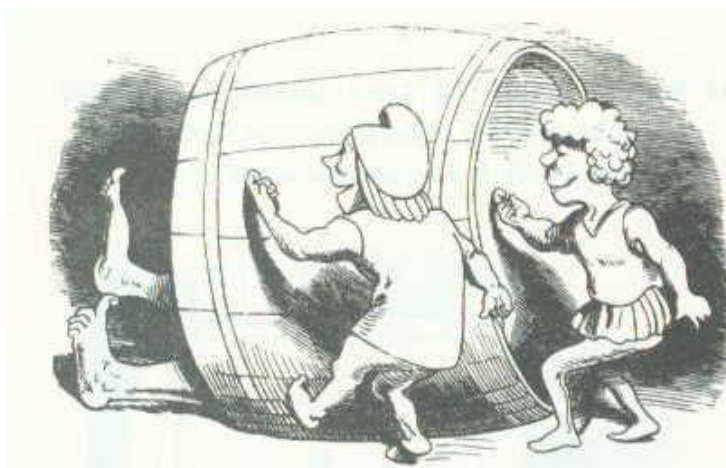
כתב: חנוך בן-ימי (2004)

הנה דיוגנס החכם.
בחביתו, ביום החם,
שוכב, וברוחו חולפים
כל הגיגיו הנשגבים.

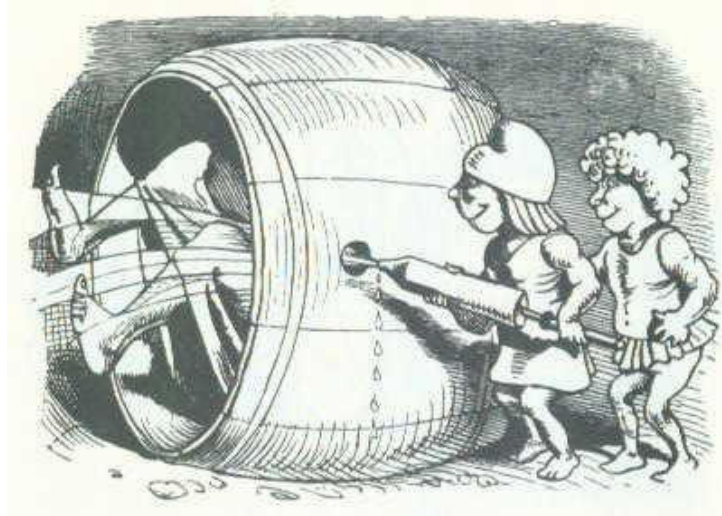
אך מי זה? קקס הפוחז!
לסימאס ביד רומז,

וטוק-טוק-טוק: הילדים,
הם את דיוגנס מטרידים!!

אז החכם קולו מרעים:
"חדלו לכם, הנערים."

אך עם מזרק חוזרים השניים,
ושפריץ: מותז יסוד המים.

דיוגנס צץ מחביתו:
"הכל מים", זו דעתו.

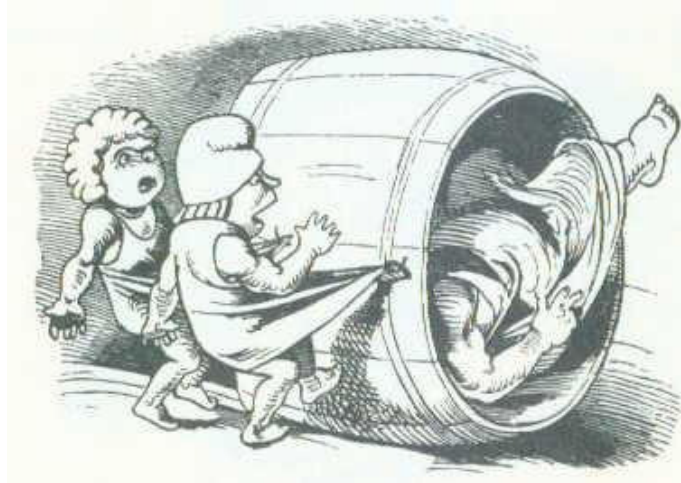
ורק חזר הוא ונשכב
שבים הילדים אליו,

ודוחפים ומגלגלים:
פְּכוּכְבִּים בגלגלים

ייסוב דיוגנס וייסוב,
בלי התחלה וגם בלי סוף.

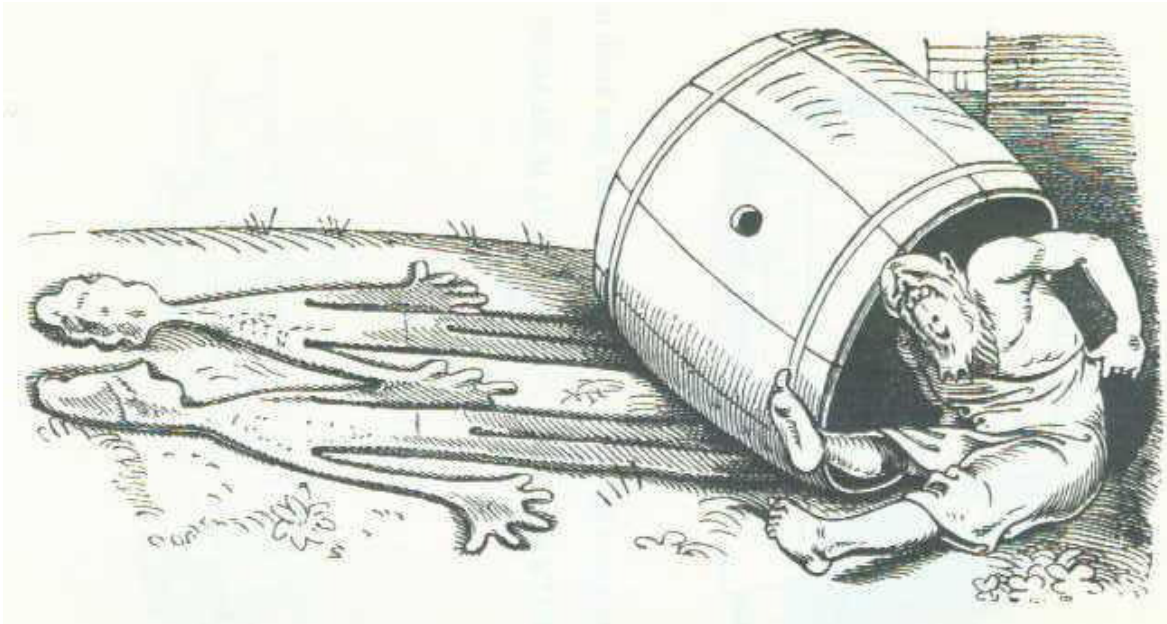
אך מה קורה כאן? שני זיזים
תפסו בגדי הפוחזים;

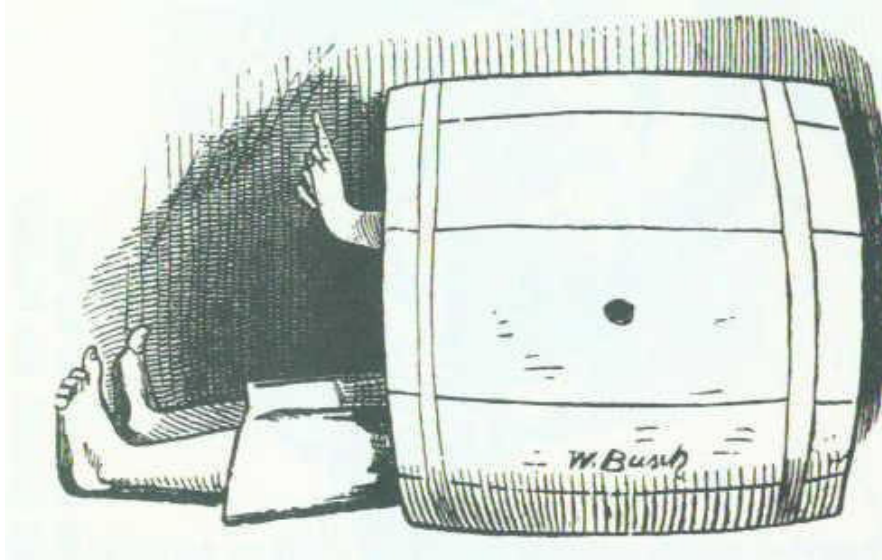
וראו עתה גורל שניהם:
המניעים יונעו אף הם.

וטראה – זוועה! – הם נכבשים
בלחץ מסת הקרשים...

כך, כבצק המרודד,
בא קץ לצמד הנחמד.
רק צורתם, היא לא תחלוף,
למרות שעל שניהם בא סוף.

לחביתו דיוגנס שב,
שוב הַחכם בצל ישכב,
וגם יפסוק מוסר-השכל:
"כל העולה – סופו נופל!"

לרגל יום הולדתו ה-172 של וילהלם בוש, שחל ב-15 באפריל השנה, מצאתי לנכון לחבר נוסח עברי לפואמה המאוירת שלו המובאת כאן. כפי שודאי הבחין הקורא, זוג הפרחחים היווני שלפנינו הוסיף לעבור מטאמורפוזות שונות גם לאחר חיבור זה, שהמפורסמת שבהן היא בזוג מקס ומוריץ, גיבורי הילדות של כה רבים מאתנו. ועוד הערה אחת: הטקסט לעיל אינו תרגום של הטקסט המקורי. מכיוון שכל קורא גרמני משכיל בן אמצע המאה התשע-עשרה יכל לזהות ללא עזרה נוספת את כל האלוזיות להגות העתיקה שבאילוסטרציות, השמיט אותן בוש לחלוטין מהטקסט שלו. ואילו אני, שלנגד עיני היה דורנו ההולך ופוחת, מצאתי להכרחי לפחות לרמוז להן בטקסט העברי העכשווי.

(פורסם ב"הארץ", "תרבות וספרות", יום שישי, 16 ביולי 2004)